

Mes žinome, kokie esame,
tačiau nežinome, kokie galime būti.

William Shakespeare

PROLOGAS

Kiek pamenu, mano ankstyvoji vaikystė buvo laiminga. Gyvenau su mama Mole, tėčiu Eriku ir jaunesniąja seserimi Viviana Londono Ist Ende, Vaitčapelyje, jei norite tiksliau.

Mano tėtis triūsė dokuose, todėl mamai teko gaminti valgį, tvarkytis namuose ir rūpintis manimi ir Vive. Kaip ir dauguma Ist Endo šeimų, mes neturėjome daug pinigų. Tačiau, palyginti su gyvenančiais lindynių kvartaluose, vertėmės gana neblogai. Turėjome dviejų miegamųjų namą ir kiekvieną vakarą gaudavome karšto maisto.

Vivė nebuvo man tik sesuo; ji buvo mano geriausia draugė. Kai nesimokydavome, žaisdavome lauke nuo aušros iki sutemų. Stikliniais rutuliukais, ripką, „išvadavimą“, kaštonų kautynes ir netgi kriketą su berniukais. Kartais būdavo šilčiau bėgioti gatvėse, nei sėdėti namuose.

Kartą per vasarą mama ir tėtis nusiveždavo mus dienai į Sautendą. Mes rinkdavome kriaukles, taškydavomės jūroje, o po to valgydavome skanią keptą žuvį su bulvytėmis.

Kita šeimos išvyka būdavo į Kentą skinti apynių. Su mumis važiuodavo ir teta Edna, mamos sesuo. Ji buvo linksma, dainuodavo visą kelią pirmyn ir visą kelią namo. Mes su Vive labai mylėjome tetą Edną.

Tačiau gyvenime viskas gali akimirksniu pasikeisti. Taip atsitiko ir man. Vieną minutę buvau nerūpestinga paauglė, o kitą jau kepurinėjausi iš sunkumų, nes gyvenimas, kokį pažinau, nesiliovė kūlęs mane kumščiais.

Kad ir kaip būtų, pakaks inkšti. Ši istorija ne silpniems, todėl prisisekite diržus ir pasiruoškite pasivažinėjimui amerikietiškais kalneliais.

Aš vardu Kvinė, o čia mano istorija.

PIRMA DALIS

Septynios nuodėmės — viena bausmė.

Patarlė

1939-ųjų vasara

Erikas Veidas sviedė laikraštį į šalį.

— Tai neišvengiama, Mole, sakau tau. Dabar, kai Hitleris įsiveržė į Lenkiją, mes turėsime įsikišti. Netrukus išgirsi pranešimą, mieloji. Mes pradedame karą.

Molė sugniaužė vyrui ranką. Erikas, trisdešimt ketverių, buvo vidutinio ūgio ir plačių pečių, kuriuos šiuo metu slėgė viso pasaulio bėdos. Jo tėvas žuvo Pirmajame pasauliniame kare, ir Erikas siaubingai bijojo būti pašauktas, nes baiminosi tokios pat lemties.

— Vakar kalbėjausi su ponu Riketsu, ir jis sakė, kad jei atsitiks blogiausia, pirmiausia kvies jaunesnius vyrus, Erikai. Tuos, kurie neturi šeimų. Pasistenk taip nesijaudinti, mielas.

Erikas atsistojo. Jis jau nebegėrė tiek daug, tačiau mintis, jog gali tekti kariauti, būtų privertusi bet kurį vyrą griebtis tau-relės.

— Trauksiu į aludę. Iki, mieloji.

Molė nuėjo į poilsio kambarį, kur jos dvi dukterys buvo prilipusios prie lango.

— Kvine, Vive, ateikite čionai. Juk nenorite, kad naujieji kaimynai palaikytų mus smalsuoliais, ar ne?

Vivė pakluso motinos įsakymui, tuo tarpu Kvinė liko savo vietoje. Ji negalėjo atitraukti akių nuo berniuko, kuris, jos nuomone, buvo jaunesnysis sūnus. Aukštas, su kupeta banguotų ir juodų it rašalas plaukų. Dvylikametė Kvinė draugavo su berniukais, tačiau tikro kavalieriaus dar neturėjo. Būtent tą akimirką ji nusprendė, jog yra pakankamai didelė ir norėtų tokio vaikino

kaip šis. Dar nebuvo mačiusi tokio gražaus jaunuolio, tik, deja, jis gali būti jai per senas.

— Kvine, paskutinį kartą sakau. Judinkis.

Kai Kvinė nenoromis atsitraukė nuo lango, motina priėjo prie jos. Molė paspjaudė nosinę ir nuvalė nuo dukters veido pusryčių likučius.

— Jei ketini nueiti ir paklausti naujųjų kaimynų, ar jie norėtų puodelio arbatos, turi atrodyti nepriekaištingai, — nusišypsojo Molė.

Kvinė sugriebė Vivę už rankos.

— Nagi. Eime, susipažinkime su jais.

Prieš tai tame name gyveno Pamišėlė Nora. Neseniai ji pasimirė ligoninėje, ir niekas smarkiai jos nepasiges. Savo šokiais ir dainomis vidury nakties ji pažadindavo pusę gatvės. Kvinės tėtis ne kartą kėlėsi ir vedė tą nukaršėlę atgal į namą, o ji po dešimties minučių vėl pasirodydavo gatvėje.

Kvinė prisiartino prie moters, stovinčios ant durų slenksčio.

— Labas. Mes gyvename priešais, trisdešimt pirmame name. Mano mama liepė paklausti, ar nenorėtumėt puodelio arbatos?

Moteris buvo vidutinio kūno sudėjimo, puošniai apsirengusi, o jos nuostabūs tankūs banguoti juodi plaukai spindėjo saulėje. Ji nusišypsojo. Malonia šypsena, kuri nušvietė visą veidą.

— Patrikai, Danieli! — šūktelėjo ji airišku akcentu.

Iš namo išžengė du jaunuoliai, ir Kvinė pasijuto raustanti. Iš arti jaunesnysis atrodė dar gražesnis. Skvarbiomis žalsvomis akimis, putniomis lūpomis ir šelmiška šypsena.

— Šios dvi žavingos jaunos panelės gyvena kitapus gatvės, ir jos teiraujasi, ar norėtume arbatos.

— O ar popiežius meldžiasi? — sukikeno vyresnysis.

Nesuprasdamos, ką tai reiškia, Kvinė ir Vivė susižvalgė.

Moteris ištiesė dešinę ranką.

— Aš — Merė. Merė O'Liri, o šie du driskiai yra mano sūnūs, Patrikas ir Danielis. Mes mielai išgertume arbatos, — nusišypsojo Merė. — Prašom padėkoti savo mamai.

— Gerai. Netrukus grįšime, — tarė Kvinė.

Danielis švelniai sugriebė Kvinę už rankos.

— Pirma pasakykite savo vardus. Mama vis kartoja mudviem su broliui, kad iš nepažįstamųjų nieko neimtume.

Kadangi sesė stovėjo neįprastai sutrikusi, Vivė ėmė gelbėti situaciją.

— Mano vardas Viviana, o čia mano sesuo Kvinė.

Danielis mirktelėjo.

— Malonu susipažinti su jumis abiem. Man ir Patrikui prašyčiau tris gabalėlius cukraus, o mamai — du. A, ir nepamirškite sausainių.

Merė susijuokė ir žaismingai kumštelėjo jaunėliui į ranką.

— Nekreipkite į jį dėmesio, mergaitės. Jis tikras padūkėlis. Aš turiu ir cukraus, ir sausainių.

Danielis šyptelėjo jai, Kvinė pajuto, kaip pilve suplazdėjo drugeliai. Tokio jausmo ji dar nebuvo patyrusi.

Vivė įsikibo seseriai į parankę ir nusivedė namo.

— Kodėl taip keistai elgeisi?

— Nieko aš nesielgiau.

— Elgeisi. Stovėjai ten kaip vėpla.

— Nenusišnekėk.

Vivianai buvo tik devyneri, tačiau ji buvo ne pagal amžių nuovoki.

— Kvinė ir Danielis sėdi medyje bu-čiuo-da-mie-si, — sukikeno Vivė.

— Užčiaupk savo plačią srėbtuvę, nes dar mama išgirs, — pyktelėjo Kvinė.

— Ar jie malonūs žmonės? Ar norėtų arbatos? — pasiteiravo Molė.

— Labai malonūs, mama, — atsiliepė Vivė. — Ir Kvinei labai patinka Danielis.

— Ne. Nepatinka, — išraudusi kaip burokas, Kvinė dėbtelėjo į seserį. — Einu prigulti; man skauda galvą. Gali pati nunešti arbatą.

— Kas jai? — paklausė Molė, kai jos vyresnioji užlėkė laiptais į viršų.

Viviana truktelėjo pečiais.

— Iš kur man žinoti, mama.

Kitą rytą, atsigavusi po vakarykštės gėdos, Kvinė patenkin-ta kimšo pusryčius. Acte mirkyta rūkyta silkė ir stora duonos riekė buvo jos mėgstamiausias patiekalas.

— Gražiai atrodo, mama. Kur nors eini?

Trisdešimt vienu Molė dabar buvo apkūnesnė nei tuomet, kai tekėjo už Eriko. Metro šešiasdešimties tamsiaplaukės veide akį traukė graži šypsena ir didelės rudos akys, o šiandien ji vilkėjo gėlėtą suknelę.

— Mudvi su Meibele eisime į Leiną. Judviem reikia naujų batelių į mokyklą.

Meibelė Braun gyvena šalia. Kvinė ir Vivė dažnai žaisdavo su jos dukromis Ege ir Nele.

— Tu toks tylus, tėti. Ar viskas gerai? — pasiteiravo Kvinė.

— Ne. Negerai. Čemberlenas kiekvieną akimirką gali pasiųsti karius. Praeitą naktį nė bluosto nesudėjau.

— Negąsdink mergaičių, Erikai. Padėk tą laikraštį ir valgyk savo silkes. Jos šąla, — paliepė Molė.

Kvinė ir Vivė susižvalgė. Abi galvojo apie tą patį. Kas atsiti-ko jų visada linksmam tėčiui? Pastaruoju metu jis kalba tik apie karą, o tai, švelniai tariant, labai nuobodu.

Kvinė sėdėjo ant šaligatvio krašto prie Dereko Luiso namų mainydamasi cigarečių kortelėmis, kai Dereko mama šūktelėjo:

— Vaikai, eikit čionai. Ministras pirmininkas netrukus skaitys pranešimą.

Nors mažas priešakinis kambarėlis buvo sausakimšas žmonių, galėjai girdėti, kaip skrenda musė. „Kalbu jums iš savo kabineto Dauningo gatvėje 10“, — nuaidėjo Nevilio Čemberleno balsas. Radijo garsas buvo atsuktas iki galo.

Kvinė suspaudė sėsei ranką. Negi tėtis visą šį laiką buvo teišus dėl karo? — pagalvojo ji. Ministro pirmininko balsas buvo neabejotinai rimtas.

— Šį rytą britų ambasadorius Berlyne įteikė Vokietijos vyriausybei galutinę notą, kurioje teigiama, jog jei iki vienuoliktos valandos nesulauksime žinių, kad jie pasirengę atitraukti kariuomenę iš Lenkijos, mūsų šalis paskelbs jų šaliai karą, — paaiškino ministras pirmininkas. — Dabar privalau pranešti, jog tokio pasižadėjimo nebuvo sulaukta, ir todėl ši šalis skelbia karą Vokietijai.

— Po paraliais! Hitleris ateina mūsų. Mums galas, — sušuko Derekas Luisas.

Dereko mama vožė jam per pakaušį.

— Užsičiaupk, prakeiktas mulki.

Sutrikusi ir nelabai žinodama, ką toliau daryti, Kvinė paėmė už rankos seserį ir patraukė namo.

Gatvėse tvyrojo keista atmosfera. Atrodė, jog visi gyventojai išėjo iš namų į lauką pasiplepėti, tačiau nebuvo girdėti įprastų juoko pliūpsnių, nebuvo matyti laimingų veidų, tik rimtos išraiškos ir susirūpinę žvilgsniai.

— Mes juk nemirsime visi, ar ne, Kvinė?

Kvinė globėjiškai apkabino savo devynmetės sesers pečius. Visi sakė, kad jiedvi su Viviana labai panašios. Abi valgė gerai, bet buvo liesos kaip grėbliai. Abi turėjo tokius pačius rudus kaip pelės plaukus, kuriuos mama pakirpdavo iki pečių, nes, pasak jos, jie buvo per ploni ir atrodė netvarkingai, kai užaugdavo per ilgi. „Nesijaudinkite, — pasakė joms mama. — Tėtis mumis pasirūpins. Viskas bus gerai.“

Namuose nieko nebuvo, tad Kvinė ir Vivė prisėdo lauke ant šaligatvio krašto, užuot likusios vienos viduje. Jos nenumanė, kur tėtis, bet mama veikiausiai bus išgirdusi naujienas Leine ir tikriausiai parskubės pas jas bet kurią akimirką.

— Ar jūsų mamos ir tėčio nėra namuose? — šūktelėjo balsas. Tai buvo Danielis O'Liris.

— Ne. Bet greitai grįš, — išspaudė Kvinė.

— Mama sakė, kad ateitumėt arbatos. Galite palaukti savo mamos ir tėčio pas mus.

Kvinė pasilenkė prie Vivės.

— Jei dar kartą mane išduosi ir pasakysi, kad jis man patinka, daugiau niekada su tavimi nesikalbėsiu.

Per tas dvidešimt minučių, joms besėdint ponios O'Liri namuose, Kvinė laikinai pamiršo, jog Anglija kariauja. Merė išvirė saldžios arbatos, kad mergaitės greičiau atsigtų, ir atpjovė abiem po riekę airiško obuolių pyrago, kuris buvo tiesiog nepakartojamas. Tada pripasakojo viešnioms linksmų istorijų, daugiausia apie savo sūnus, ir jos daug juokėsi. Danieliui buvo aštuoniolika, Patrikui dvidešimt dveji, ir Kvinė negalėjo liautis šypsojusi. Vaikiniai taip pat prisijungė prie linksmybių, pripasakojo istorijų apie savo motiną bei Korko grafystėje likusią šeimą.

— Tai vyro neturite? — tiesmukai paklausė Viviana.

Kvinė kumštelėjo seseriai.

— Negalima taip klausti. Tučtuojau atsiprašyk ponios O'Liri.

Ponia O'Liri numojo ranka.

— Viskas gerai, tikrai. Taip, turiu vyrą. Pedį. Senas girtuoklis ir ožys, bet aš jau prieš daugelį metų išspyrčiau jo apgailėtiną užpakalį. Tas vyras niekam tikęs. Išskyrus tai, kad padovanojo man tris gražuolius sūnus.

— Mūsų tėtis per daug gerdavo, kai mes su Vive buvome mažos. Bet mama privertė jį liautis, — šūktelėjo Kvinė.

— Neprisimenu, kad tėtis būtų buvęs girtas, — paprieštaravo Vivė.

— Ir aš ne. Bet taip sakė mama. Jis buvo girtas, kai registravo tavo gimimą, Viv, todėl tavo vardas parašytas neteisingai.

— Ką reiškia neteisingai?

Pamačiusi pasipiktinusių sesers veidą, Kvinė apsimetė juokaujanti ir nusprendė pakeisti temą. Jų mama vos nenumirė gimdydama Vivę, po to ilgai sirgo. Jos sesers vardas turėjo būti Vivjena, tačiau tėtis suklydo ir užregistravo ją kaip Vivianą, nors paprastai tai buvo vyriškas to paties vardo variantas.

— Ar jūsų trečiasis sūnus vedęs, ponია O'Liri? — pasiteiravo Kvinė.

— Vadink mane Mere. Visi draugai vadina mane Mere. Šeimumas mirė, mieloji, dar Airijoje. Dabar jam būtų dvidešimt, tesaugo jį Dievas, — ji iškilmingai persižegnojo.

— Man labai gaila, — sumurmėjo Kvinė.

— Ir man, — pridūrė Vivė. Ji perkreipė kaklą. — Pas mus ką tik užsuko teta Edna, Kvine.

— Geriau jau eikime. Labai ačiū už arbatą ir pyragą, Mere. Jūs labai maloni.

Merė O'Liri nusišypsojo.

— Prašom, mergaitės. Berniukai visą savaitę dirba, tad

jei nuobodžiausit, prašom užsukti. Žinoma, jei jūsų mama neprieštarauja.

— Viso, mergaitės, — tarė Patrikas. — Ir nesijaudinkite dėl karo. Danielis ir aš jumis pasirūpinsime.

— Tikrai taip, — mirktelejęs pridūrė Danielis, ir Kvinė vėl pasijuto raustanti.

Teta Edna buvo vienintelė Kvinės ir Vivės giminaitė, kurią jos pažinojo. Galingo stoto dama, dar galingesniu dainingu balsu, trumpų tamsių garbanotų plaukų teta Edna tapdavo bet kurio vakarėlio siela. Ji mėgo dainuoti ir galėjo groti pianinu nė nežiūrėdama į natas.

Trisdešimt penkerių Edna ketveriais metais vyresnė už jų mamą. Kai buvo jauna, apgavikas sužadėtinis sudaužė jai širdį, ir nuo tada ji gyveno viena. Kvinė ir Vivė jai buvo labiau kaip dukros nei dukterėčios.

Edna apkabino abi mergaites ir prisispaudė prie savo plačios krūtinės.

— Atnešiau jums saldinių. Kur jūsų mama ir tėtis? Kaip suprantu, girdėjote naujienas?

Tą akimirką parvyko Molė Veid ir apkabino visas tris.

— Viskas bus gerai. Nepražūsime. Kur jūsų tėvas?

— Nežinome, mama. Ar rytoj reikės eiti į mokyklą? — paklausė Kvinė.

— Dar nežinau, mieloji. Ši žinia taip sukrėtė, kad negaliu blaiviai galvoti.

— Ar Hitleris mus subombarduos, mama? Derekas Luisas sako, kad mums visiems galas, — tarė Vivė.

— Neklausyk, ką šneka Derekas Luisas, — atsiliepė teta Edna. — Jo motina nuolatos paisto nesąmones.

Molė buvo susirūpinusi, labai susirūpinusi. Labiausiai, žinoma, jai kėlė nerimą karas, tačiau kartu nerimavo ir dėl Eriko.

Vakar jis paršliaužė namo girtas, pirmą kartą po daugelio metų. Laimei, mergaitės jau miegojo ir to nematė, bet Molė nujautė, jog ir dabar jis veikiausiai sėdi aludėje, o jai visiškai nesisorėjo vėl grįžti į tuos liūdnius laikus. Kai Vivei buvo trys mėnesiai, ji paskelbė Erikui ultimatumą. Jei nemes gerti, ji paliks jį, pasiims mergaites ir persikraustys pas seserį.

Laimei, ultimatas suveikė, ir nuo tada Erikas buvo geras, rūpestingas vyras ir tėvas. Jo gyvenimas nebuvo nelengvas. Per karą mūšyje žuvo jo tėvas, o motina išėjo į gatvę užsidirbti pragyvenimui. Kai Erikui buvo devyniolika, ją rado pasmaugtą skersgatvyje, ir netgi dabar jam buvo sunku apie tai kalbėti.

— Valgykit saldinius, mergaitės. Atnešiau jums kolos skonio guminukų ir violetinių ledinukų, — paragino teta Edna.

Kai mergaitės, nešinos saldainiais, nubidzeno į vidinį kiemą, Edna sutaisė seseriai puodelį arbatos.

— Siaubinga žinia, ar ne, mieloji? Tačiau mes turime pasistengti ir išlikti ramios vaikų akivaizdoje. Keista, kad Eriko nėra namie. Ar jis pasakė, kur eis?

Molės akyse susitvenkė ašaros.

— Vakar jis grįžo girtas. Užsipuolė mane kaip anais laikais. Ačiū Dievui, buvo vėlu, ir vaikai giliai miegojo.

— Privalai sustabdyti jį, kol neįsivažiavo, — patarė jai Edna kupinu susirūpinimo balsu.

Erikas Veidas buvo ganėtinai padorus vyras iki išgerdavo taurelę. Jis visiškai nepakėlė alkoholio. Išgėręs tapdavo monstru.

Po valandos Erikas parvyko namo blaivutėlis.

— Pagaliau! Kur buvai? Aš taip jaudinausi, Erikai, — suvebleno Molė.

Edna tiriamai nužvelgė svainį ir išėjo į sodą pas dukterėčias. Ji turėjo vyrų draugų, daugybę, tačiau po to, kaip su ja

pasielgė Deividas Futčeris, nenorėjo užmegzti su jais jokių romantiškų santykių. Dainavimas ir grojimas pianinu teikė Ednai daugiau džiaugsmo nei bet kuris kitas vyras.

Erikas apkabino žmoną.

— Labai atsiprašau dėl vakar. Daugiau tai nepasikartos, Mole.

— Žiūrėk man, Erikai, nes dabar, kai paskelbtas karas, nesusidoročiau, jei vėl paleistum vadžias. Ir taip jau nebežinau, ką daryti.

Erikas uždėjo ranką Molei ant pečių ir išsivedė į vidinį kiemą.

— Mergaitės, Edna, suprantu, kad šiandienos naujienos visus sukrėtė, tačiau noriu, kad žinotumėt, jog viskas bus gerai. Buvau užsukęs pas savo bičiulį, Kainingą Tauną Kitą, ir jis sako, kad galėtų pastatyti mums slėptuvę — čia, vidiniame kieme. Tuomet mes visi būtume saugūs.

Kvinė ir Vivė pribėgo prie tėvo ir apkabino.

— Hitleris mūsų nesuras, jei sėdėsime slėptuvėje, taip, tėti? — paklausė Vivė.

— Ne. Ten Hitleris mūsų neras.

— Vadinasi, teta Edna turės gyventi pas mus, — pasakė Kvinė. — Nes ji gyvena daugiau nei už dešimties minučių kelio, jei pradėtų kristi bombos.

— Galėčiau atlėkti per penkias, rimtai, — pamelavo teta Edna. — Kad ir kas būtų, mes turime gyventi toliau. Aš to Hitlerio nebijau. Šįvakar kaip paprastai dainuosiu „Vitbio prospekte“. Tas trumpašiknis išblyškėlis vokiečių manęs nesustabdys!

Kvinė ir Vivė ėmė kvatotis kaip išprotėjusios, tad Molė su Eriku taip pat nesusilaikė. Edna turėjo ne tik nuostabų balsą ir iškalbą; ji gebėjo net ir blogiausią dieną paversti gera. Ednos stiklinė visuomet būdavo artipilnė, niekada ne pustuštė. Ji visiems nešė šilumą ir džiaugsmą.

O niūriomis bręstančio karo dienomis jų mažai šeimai prireiks visokeriopos pagalbos, kokią pavyks gauti.

Iš pradžių nebuvo taip baisu. Aš griežtai atsisakiau evakuotis kaip daugybė mano draugų. Mano klasė netrukus ištuštėjo, nes vaikus išsiuntė gyventi į įvairius šalies kampelius.

Buvo liūdna atsisveikinti su Ege ir Nele Braun. Jos išvyko gyventi pas tolimą giminaitį į kaimą Velse. Mudvi su Vive išlydėjome jas su ašaromis akyse. Nežinojome, kada ir ar iš viso pasimatysime. Derekas Luisas taip pat buvo evakuotas. Išsiųstas pas senyvą tetą į kaimą.

Kai kurie vaikinai, įskaitant Džo Brauną, Egės ir Nelės brolių, nelaukė, kada bus pašaukti, pasisiūlė savanoriais. Mano akimis, jie buvo labai drąsūs. Meibelė Braun raudodama išlydėjo savo vienintelį sūnų.

Padedamas bičiulio, tėtis pastatė mums Andersono slėptuvę. Ji užėmė didesnę dalį vidinio kiemo, tačiau kaimynai buvo sužavėti. Daugybė atėjo pažiūrėti, keletas pasekė mūsų pavyzdžiu. Vivė ir aš leidome laiką toje slėptuvėje krapštydamosi su dujokaukėmis, valgydamos saldainius, žaisdamos ir planuodamos ateitį. Baigusi mokyklą Vivė norėjo tapti pribuvėja, o aš norėjau dirbti prabangioje parduotuvėje, prekiaujančioje madingais moteriškais drabužiais.

Kalėdos atėjo ir praėjo be didelių dramų, o 1940-ųjų sausį prasidėjo maisto produktų normavimas. Pirmiausia ėmė trūkti šoninės, sviesto ir cukraus. Buvau įpratusi gerti arbatą su trimis gabalėliais cukraus, todėl sumažinau iki vieno su puse. Norėjau įnešti savo kuklų indėlį. Jei atvirai, privalėjau.

1940-ųjų vasarą mūsų kaimynai Ist Ende ėmė vadinti Antrąją pasaulinę karą „Netikru karu“, nes niekas nevyko. Daugelis mano evakuotų draugų pamažu pradėjo grįžti namo. Grįžo ir

Egė su Nele. Į mūsų mažą glaudžią bendruomenę sugrįžo juokas, ir aš, Vivė bei mūsų draugai pradėjome keliauti vis toliau nuo namų. Mes eidavome į pelkynus arba Viktorijos parką. Karštomis vasaros dienomis man patikdavo eiti į parką. Ten buvo pliažas, ir aš visuomet grįždavau namo atsigaivinusi ir švari. Geriau, nei praustis kriauklėje ar skardinėje vonioje namuose. Praeidavo visa amžinybė, kol ją pripildydavome, todėl kartą per savaitę mama vesdavosi mane ir Vivę į viešąją pirtį, kad galėtume kaip reikiant nusišveisti muilu ir šiūruokle.

Bet, kaip sakoma, visi geri dalykai kada nors baigiasi, ir tai atsitiko 1940-ųjų rugsėjo 7-ą. Tą dieną prasidėjo „Blicas“. Nieka-
da nepamiršiu to garso, kai sprogo pirmoji bomba.

— Mama. Mama, ar tu viršuje? — klyktelėjau, kai namas tikrąja žodžio prasme sudrebėjo, ir puodelis arbatos, kurią buvau ką tik išsivirusi, nuskriejo nuo viryklės nuplikydamas man kojas.

Niekas neatsiliepė. Aš žinojau, kad tėtis ir Vivė išėję. Apimta siaubo, nušliaužiau keturpėsčia į podėlį ir užsidariau duris.

— Padėkit! Namas griūva! — sušukau ir išgirdau, kaip su-
dužo dar kažkas.

Nuoširdžiai maniau, kad tą akimirką ten ir mirsiu. Gėda prisipažinti, bet aš netgi apsišlapinau. Mama sugrįžo po minutėlės. Ji buvo išėjusi apsipirkti. Bomba nukrito vos už dviejų gatvių nuo mūsų. Per arti, kad nesijaudintume.

Per valandą mama, tėtis, aš ir Vivė susigrūdome į slėptuvę vidiniame kieme, tačiau ir joje nesijaučiau saugi. Mes girdėjome riksmus, jautėme ore tvyrantį dūmų kvapą. Negalėjau liautis nerimavusi dėl tetos Ednos. Ar ji sveika? Ar suspėjo pasiekti artimiausią slėptuvę? Tada driokstelėjo dar viena bomba, ir man vos nesprogo ausų būgneliai. Tą akimirką net nustėrau iš baimės; Vivė taip pat. Mes su sese verkdamos susigūžėme.

Tą naktį neužmigau. Netgi kai bombardavimas liovėsi. Kitą rytą mama, aš ir Vivė išskubėjome pas tetą Edną. Tai, ką pa-

matėme pakeliui, atėmė žadą. Už poros gatvių nuo mūsų buvo sugriauta visa eilė namų. Viename iš jų gyveno mano klasės draugas Rodžeris, ir man labai palengvėjo, kai pamačiau jį ir jo šeimą gyvus. Visi spėjo laiku pasiekti slėptuvę. O štai poniai ir ponui Kingams nepasisėkė. Jie turėjo pasistatę kieme tokią pačią slėptuvę kaip mūsų, ir bomba pataikė tiesiai į ją, užmušė abudu. Aš sudrebėjau. Jų vietoje galėjome būti ir mes.

Teta Edna savo namuose, laimei, liko sveika ir gyva. Tik atrodo gerokai sukręsta, ypač kai mama pasakė, jog Andersono slėptuvėje žuvo ponas ir ponია Kingai.

— Turite eiti į normalią slėptuvę, jei vėl imtų bombarduoti. Pažadėkit man, — pasakė teta Edna, stipriai apkabindama mane ir Vivę.

Mes abi pasižadėjome jai. Daugiau tikrai nesiruošiau sėdėti mūsų slėptuvėje — bent jau per bombardavimą.

Tą naktį vėl ėmė kristi bombos. Buvo baisu žiūrėti, kaip ugnis nušviečia dangų, todėl mama, tėtis, Vivė ir aš kartu su kaimynais nubėgome į artimiausią slėptuvę. Joje buvo daug žmonių, bet mes suradome tetą Edną, nes išgirdome ją dainuojant „Down at the Old Bull and Bush“.

Žmonės susimetė į būrį, kad būtų šilčiau, ir dauguma, įskaitant mane su Vive, ėmė dainuoti su teta Edna jos repertuarą. „Maybe It's Because I'm a Londoner“, „Show Me the Way to Go Home“, „My Old Man's a Dustman“ bei „Leaning on a Lamp-post“ buvo tik keletas iš dainų, kurias mes dainavome. Visų nuotaika pagerėjo, žmonės trumpam pamiršo, kas vyksta lauke. Staiga pasijutau drąsi. Visiškai kitokia, nei jaučiausi aną dieną. Užuoat prisivariusi į kelnes kaip bailė, raminau kitus vaikus, kurie atrodo išsigandę. Netgi atidaviau jiems savo likusius saldinius ir užtikrinau, kad mes, istenderiai, esame pakankamai stiprūs, kad nugalėtume tą prakeiktą Adolfą Hitlerį.

Kitą dieną Egė ir Nelė vėl išvyko pas tetą į kaimą. Kai atsi-sveikinome antrą kartą, mama pranešė man ir Vivei, jog ir mes rytoj išvyksime iš Ist Endo. Maldavau mamą, kad vyktų kartu, bet ji pasakė negalinti; pasiūlymas galiojo tik mums.

Nuėjau pas ponią O'Liri ir papasakojau naujienas. Kai lik-davome vienos, visada kreipdavausi į ją vardu, tačiau, kalbėda-ma apie ją su kitais žmonėmis, vadindavau pavarde. Taip mane buvo išmokiusi mama. Į daugumą mūsų kaimynų kreipdavausi pone ar ponia, o jei jie buvo artimi manos ar tėčio draugai, va-dindavau juos teta ar dėde.

Kai papasakojau naujieną, ponia O'Liri apkabino mane.

— Taip bus geriau, Kvine. Man širdis plyštų, jei tau kas nu-tiktų. Ten bent jau būsi saugi.

— Bet aš tik kartą buvau atsiskyrusi nuo mamos ir tėčio, tada, kai nakvojau pas tetą Edną. Aš nenoriu gyventi su nepažįs-tamais žmonėmis, — raudojau.

— Tu nebūsi viena. Šalia bus Vivė. Būtinai pasakyk jiems, kad judviejų negalima išskirti.

Linktelėjau.

— Ilgėsiuos jūsų, Mere. Atsisveikinkite už mane su Patriku ir Danieliu, gerai?

Danielis jau turėjo merginą. Labai gražią blondinę, vardu Liusė. Vyliausi, kad vieną dieną, kai būsiu vyresnė, atrodysiu kaip Liusė.

Pabuvau pas ponią O'Liri gerą valandą prieš galutinai atsi-sveikindama.

— Nepamiršk, gali rašyti man kiekvieną dieną, jei nori. Nors, žinoma, neturėsi tam laiko — esu tikra, kad ten bus labai smagu. Tačiau niekada nepamiršk, kad aš čia, jei tau manęs pri-reiktų. Jei tie žmonės nebus tau geri, Kvine, būtinai pasakyk apie tai mamai. O jei nenorėsi jaudinti mamos, galėsi pasakyti man. Mano berniukai kaipmat prisistatys, jei tave kas nuskriaus, pa-matysi, kad mane kur skradžiai.

Nusijuokiau ir dar kartą apkabinau poniją O'Liri. Ji visada sakydavo „eik tu peklon“ ar „kad mane kur skradžiai“, ir kiekvieną kartą mane prajuokindavo.

— Viso, Mere. Netrukus parašysiu.

Kitą dieną Vivė ir aš ašarodamos atsisveikinome su mama, tėčiu ir teta Edna traukinių stotyje. Mus su mūsų lagaminėliais paskubomis įlydėjo į vagoną su krūva nepažįstamų vaikų.

Kai traukinys pajudėjo, mojavau ir mojavau, kol tėvai ir teta dingo iš akių. Tėtis buvo įsitikinęs, jog jį greitai pašauks, ir aš nežinojau, ar dar kada nors pasimatysime. Dabar bombos krisdavo kasnakt, ir aš baiminausi, jog galiu nė vieno jų nebepamatyti.

Deja, tikrasis pavojus buvo ne Hitlerio bombos.

Po pusės metų 1941-ųjų kovas

— Kvine, Vive. Gavote laiškų.

Kvinė džiugiai atbėgo laiptais žemyn. Jai patiko gauti laiškų.

— Ačiū, Bete.

— Šūktelk, kai perskaitysite, tuomet paruošiu jums pusryčius, — nusišypsojo raudonskruostė Betė.

Kvinė padavė du Vivei adresuotus laiškus. Iš rašysenos žinijo, nuo ko jie. Vienas nuo tetos Ednos, kitas — nuo Nelės Braun.

Atplėšusi adresuotą joms abiems, Kvinė ėmė garsiai skaityti:

„Brangiosios Kvine ir Vive, labai džiaugiuosi, kad jums smagu kaime, ypač dabar, kai oras po truputį šyla. Netrukus ateis pavasaris, tad galėsite grožėtis sužydusiomis gėlėmis ir stebėti gimstančius gyvuliukus.

Aivenas atrodo malonus žmogus. Džiaugiuosi, kad priglaudė judvi po savo sparnu ir galite užsidirbti papildomų kišenpi-

nigijų. Aivenas labai mielas, kad pavėžėja jus į parduotuves, kad nereikia kulniuoti tokį kelią pėsčiomis. Ar jis pats turi vaikų?

Čia beveik niekas nesikeičia, tik prašau nesijaudinti, mums visiems viskas gerai. Dabar mes iš anksto nueiname į slėptuvę, nes žinome, jog kažkuriuo metu naktį sproginės bombos. Praeitą pirmadienį Storulė Flo neteko savo namo. Dar viena namų eilė virto griuvėsiais. Laimei, niekas nenukentėjo. Visi buvo slėptuvėje.

Dėl klausimo, kodėl Egė Braun neparašo tau, Kvine. Šnektelėjau su jos mama; Meibelė sako, kad jai nelabai patinka rašyti laiškus, be to, susirado savo amžiaus draugijų ten, kur yra apsi-stojusi. Bet vis tiek Egė elgiasi labai nemandagiai, jei neatsiliepia į tavo laiškus, turiu pasakyti. Kokia neišauklėta mergiotė!

Prašau dar kartą padėkoti nuo manęs ponui ir poniai Brigsams, kad rūpinasi jumis ir taip gerai maitina. Greičiausiai nepažinsiu jūsų, prisikvėpavusių kaimiško oro ir prisivalgiusių skanaus maisto.

Tėtis ir teta Edna siunčia linkėjimus, mergaitės. Aukščiau galvą. Judviem puikiai sekasi, ir aš labai jumis didžiuojuosi. Visada jus mylinti,

Mama.“

Vivė nusišypsojo.

— Ar dabar galiu pažiūrėti į laišką?

Abi mergaitės labiausiai bijojo, jog vieną dieną jų motina neatrašys, nes bus mirusi.

Kvinė ištiesė laišką Vivei ir susiraukė. Ji nubudo bjauriai skaudamu pilvu, ir skausmas, rodės, tik stiprėjo.

— Vive, padaryk man paslaugą: kai perskaitysi savo laiškus ir nusileisi į apačią pusryčių, pasakyk Betei, kad šįryt aš nealkana.

Seseriai išėjus iš kambario, Kvinė perskaitė laiškus nuo tetos Ednos ir ponios O'Liri, tada susirietė ant lovos ir susiėmė už skaudamo pilvo. Vakar valgė tą patį, ką ir Vivė, todėl negalėjo apsinuodyti maistu. Gal pasigavo virusą? Betgi niekur nebuvo.

Nors troško būti namuose, šalia rūpestingos mamos, Kvinė tuoju pat sau priminė, kaip jai ir Vivei pasisekė. Nuo pat pirmų akimirkų Betė ir Džonas Brigsai joms rodė nepaprastą dėmesį.

Buvo neįprasta švęsti keturioliktąjį gimtadienį, paskiau Kalėdas su Brigsais, ypač kai Kalėdų dieną sugriuvo Betės ir Džono sūnūs su žmonomis ir vaikais. Tą dieną Kvinė ir Vivė jautėsi ne savo vietoje, tačiau nutaisė drąsius veidus ir apsimetė linksmomis, po to atsiprašė ir nuėjo anksti miegoti.

Jiedvi turėjo gražų, didesnę nei savo namuose miegamąjį. Ant lango kabėjo raštuotos užuolaidos, baldai buvo ažuoliniai. Netgi turėjo tikrą spintą, kurioje galėjo sukabinti savo menkus atsivežtus drabužėlius. Mama atsiųsdavo į paštą pinigų, kad jos nusipirktų, ko reikia. Vivė neseniai išaugo batus, tad ponias Brigs nusivežė jas parduotuvėn nusipirkti naujų.

Ponas ir ponias Brigsai taip pat buvo dosnūs. Žiemą ūkyje buvo šalta ir purvina, tad mergaitės gavo botus ir kelnes. Namuose Kvinė niekada nemūvėdavo kelnų, mama sakydavo, kad jas dėvi tiktai berniukai, todėl iš pradžių jautėsi keistai. Pasirodė, kad mūvint kelnėmis daug patogiau lakstyti po ūkio laukus.

Pajutusi kažką varvant tarp kojų, Kvinė iššoko iš lovos ir pakraupo pamačiusi kraują ne tik ant odos ir drabužių, bet ir ant ponios Brigs baltos medvilninės flanelės paklodės.

Gal ji miršta? Ir kaip pasakys ponias Brigs, kad sugadino jos gražią baltą paklodę? Kilstelėjusi paklodę pasibaisėjo — kraujas prasiskverbė ir į čiužinį.

Kvinė apsipylė ašaromis. Ką jai daryti?

Betė Brigs nė kiek nesupyko. Ji pasisodino Kvinę, nubraukė jai ašaras ir liepė nesijaudinti dėl paklodės ar čiužinio. Tada paaiškino viską apie *tai* ir davė Kvinei kažką panašaus į tvarstį, kad sugertų tekančią kraują.

Vėliau tą vakarą Kvinė gulėjo lovoje ne tik jausdamasi kaip paskutinė kvailė, bet taip pat labai pykdama ant savo motinos. Kodėl mama nepaaiškino jai, kad sulaukus paauglystės kūnas kažkuriuo metu pasikeičia?

— Tau vis dar skaudą pilvą, Kvine? — paklausė Vivė.

— Ne. Tabletės, kurias davė Betė, suveikė daug geriau nei ta šlykšti „Epsomo“ druska, kurią mus verčia gerti namuose.

Kvinė pasirėmė ant alkūnės ir kalbėjo toliau:

— Šiandien man buvo taip gėda, Vive. Rimtai maniau, kad mirsiu, kad kažkas sprogo mano pilve. Kodėl mama mums nieko nepapasakojo apie tai? Ponia O'Liri būtų pasakiusi, žinau, kad būtų. Ir tau taip bus, tu taip pat pradėsi kraujuoti po metų ar dvejų. Tai reiškia, kad jau gali turėti vaikų.

Vienuolikmetė Viviana net nusipurtė apie tai pagalvojusi.

— Nežinau, ar norėčiau vaikų arba išvis tapti kokia nors pribuvėja, — pasakė ji, su pasibjaurėjimu suraukdama nosį.

Kai Viviana pagaliau užmigo, Kvinė dar kartą perskaitė ponios O'Liri laišką. Kadangi jie airiai, Patriko ir Danielio nešauks į britų kariuomenę. Airija nusprendė likti neutrali šiame kare. Šiuo metu O'Liriai, „Blico“ išvaryti iš Londono, vėl gyvena Airijoje. Jie tebeturėjo tą namą priešais josios, tačiau grįš tik tuomet, kai baigsis bombardavimas.

Kvinė mintyse susijuokė iš naujo skaitydama vieną pastraipą.

„Danielis ir ta baltapūkė merga išsiskyrė, Kvine. Eina peklon, kaip džiaugiuosi. Man niekada nepatiko ta kvaila mergiotė. Ji neatlipdavo nuo jo, kai jis atsivedavo ją į mano namus. Žinojau, jog tai ilgai netruks. Pagaliau atsikratėme tos Liusės.“

Kvinė sulankstė laišką ir pasidėjo į naktinio staliuko stalčių. Ji niekada neskaitydavo ponios O'Liri laiškų Vivei. Tiesiog tai neatrodė teisinga. Merė buvo jos draugė, ne sesers.

Kvinė šypsodamasi užsimerkė. Anksčiau patirta gėda atslūgo, tuo labiau kad ponia Brigs pažadėjo nesakyti nei vyrui, nei niekam kitam. Galvodama apie Danielį, Kvinė nugrimzdo į miegą su šypsena veide.

*Po dviejų mėnesių
1941-ųjų gegužė*

— Ką rašo mama? — paklausė Vivė. — Skaityk garsiai, — pareikalavo.

Kvinė paskubomis permetė akimis laišką.

— Gali pati persiskaityti. Bombardavimas liovėsi. Daugiau nei prieš dvi savaites. Bet mes vis tiek negalime grįžti namo, — atsiduso Kvinė.

Buvo smagu stebėti, kaip gimsta pavasariniai ėriukai ir paršiukai, tačiau iš esmės gyvenimas fermoje buvo nuobodus. Čia viskas kitaip nei Ist Ende, kur namas glaudžiasi prie namo ir vos pravėręs duris gali sutikti draugų. Ūkyje visiškai nebuvo ką veikti. Ir čia buvo taip tylu, kad Kvinėi norėjosi kalbėti pašnibždomis.

— Kaip jautiesi šiandien? Oras puikus. Gal norėtum pasi-vaikščioti ten, kur dar nebuvo? — paklausė Kvinė.

— Man vis dar silpna. Galiu pasėdėti lauke, bet toli keliauti nepajėgsiu. Kodėl tau nenuėjus ir nesusiradus Aiveno? Gal jis nuvežtų į miestelį? Galėtum išleisti tuos pinigus, kuriuos mums atsiuntė ponias O'Liri, kartu nupirktum man žurnalų ir įdomią knygą.

Ponias Brigs mokė jas namuose, ir būtent ji pasiūlė pradėti skaityti knygas. Vivė šiuo metu skaitė Čarlzo Dikenso „Oliverį Tvistą“, ir jai labai patiko.

— Pinigų atsiuntė ne ponias O'Liri, o Danielis ir Patrikas — jau sakiau tau.

Kvinė apstulbo, kai iš pastarojo ponios O'Liri laiško iškrito

dešimties svarų banknotas. Ji dar niekada nebuvo turėjusi tiek daug pinigų savo mažoje piniginėje.

— Gal nori, kad prieš išeidama atneščiau tau puodelį arbatos? — paklausė Vivianos.

— Ne. Nieko nenoriu, ačiū. Netrukus ponias Brigs atneš man pusryčius. Be to, noriu baigti skaityti knygą. Turiu sužinoti, kas nutiks vargšeliui Oliveriui.

Kvinė įsidėjo piniginę į mėlynais ir baltais dryželiais margintos suknelės kišenę.

— Ką gi, iki pasimatymo.

Aivenas Tamblvidas buvo vietinis kaimietis, kvailokas, kresnas tamsiaplaukis trisdešimtmetis. Jis gyveno netoli fermos namelyje ant ratų, žemės sklypelyje, kurį jam paliko velionis tėvas. Mama, pasiėmusi dvi vyresnes seseris, išėjo ir paliko jį dar mažą. Nuo tada nė viena niekad jo neaplankė, ir dėl to Aivenui kartais mausdavo širdį.

Pamatęs Kvinę, Aivenas privažiavo prie jos savo traktoriumi. Jam labai patiko jaunoji Kvinė, ir Aivenas neabejojo, kad ir jis jai patinkas — antraip kodėl mergina leistų tiek daug laiko su juo?

— Labas rytas, panele Kvine. Graži diena, ar ne? — pasveikino ją Aivenas savo stipriu kaimišku akcentu.

— Taip. Puiki. Ar baigsite darbą iki pietų, kad jau šiandien šeštadienis?

— Tikrai taip, panele Kvine.

Aivenas negalėjo nepastebėti, kad nuo to laiko, kai atvyko į fermą, Kvinė iš mergaitės tapo moterimi. Dabar ji turėjo papukus, nedidelius, bet pastebimus, ypač kai bėgdavo. Ji aki-vaizdžiai nedėvi liemenėlės, nes Aivenas matė, kaip jie šokinėja.

— Jei neužsiėmęs šią popietę, gal malonėtumėt pavėžėti

mane į miestelį? Vivė vis dar serga kiaulyte, ir aš turiu jai šio to nupirkti. O ir man kai ko reikia.

Aivenas plačiai nusišypsojo. Ūkis buvo jo gyvenimas, todėl ir turėjo tokius didelius raumenis. Kita vienintelė mėgstama jo vieta — aludė. Kas vakarą jis traukdavo į vietinę smulkę ir išlenkdavo ten penkias ar šešias pintas.

— Su malonumu. Baigsiu dvyliktą. Gali padėti man dirbti, jei nori?

Vakar Aivenas mokė Kvinę vairuoti traktorių, ir jam patiko jausti jos kūną šalia savojo.

— Nenoriu išsipurvinti suknelės, be to, dar nepusryčiauvau. Pasimatysime dvyliktą.

— Panele Kvine, man regis, šį tą pamiršai, — nusišiepė Aivenas.

Kvinė pasistiebė ir pakštelėjo Aivenui į apžėlusį skruostą. Vaikinas visada trenkė prakaitu ir vilkėjo tuos pačius drabužius. Tiesą sakant, priminė jai namus, nes smirdėjo kaip Stinkhaus* Bridžas. Tačiau Aivenas atrodė mielas ir nepavojingas, ir ji nenorėjo įžeisti vargšelio jausmų, todėl palaukė, kol jis dingso iš akių, tada nusišluostė ranka burną.

Kelionė į artimiausią miestelį truko apie dvidešimt minučių. Aivenas vairavo žalią sunkvežimį, ir Kvinei labai patiko juo važinėti. Jos tėvas niekada neturėjo automobilio, todėl kur nors važiuodama mergina jausdavosi pakylėta ir suaugusi.

— Ar turite merginą, Aivenai? — mandagiai pasiteiravo Kvinė, norėdama palaikyti pokalbį.

Aivenas nusišiepė. Akivaizdu, kad jis jai patinka. Vos prieš porą mėnesių klausė, ar turįs vaikų, ir jis pasakė, kad neturįs, nes dar nėra vedęs.

* Stink (*angl.*) — dvokti, smirdėti.

— Ne, panele Kvine. Šiose apylinkėse nedaug moterų, iš kurių galėčiau rinktis, tad, manau, palauksiu, kol pasirodys ta vienintelė, — mirktelėjo jai.

Kvinė mandagiai nusišypsojo. Aivenas naivuolis, aiškiai matyti.

— O jums ko nors reikia miestelyje?

— Ne. Aš būsiu tavo nešikas. Taip elgiasi džentelmenai, panele Kvine. Jie atidaro damoms duris ir neša jų krepšius.

— Ach. Jūs mielas žmogus, Aivenai. Tikiuosi, vieną dieną sutiksite puikią merginą.

Dar labiau įsitikinęs, kad patinka Kvinei, Aivenas išsišiepė kaip Češyro katinas. Jis niekada neturėjo merginos. Atrodo, pagaliau jam nusišypsos laimė.

Kvinė nupirko sau ir Vivei po naują vasarinę suknelę, tada ilgai rinko knygą seseriai. Galų gale nusprendė paimti Edithos Nesbit „Geležinkelio vaikus“. Vildamasi, jog dabar, kai bombardavimas liovėsi ir jos netrukus važiuos namo, Kvinė nupirko dovanų Brigsams: pypkę Džonui ir šlepetes Betei. Tada nusprendė nupirkti mažą dovanėlę ir Aivenui. Jis buvo toks geras jai ir Vivei, vežiojo į miestelį. Jei ne jis, jos niekada nebūtų čia atvažiavusios, nes Džonas visą laiką dirbo, o Betė nemokėjo vairuoti.

Galiausiai Kvinė nupirko sau ir seseriai patogius sandalus. Jos turėjo tik botus ir batus, bet dabar, kai lauke karšta, su jais buvo per šilta.

— Man regis, viskas, Aivenai. O, palaukit minutėlę, Vivė prašė žurnalų.

— Viskas gerai. Pasėdėsiu minutėlę su krepšiais, kol pirksite žurnalus.

— Ačiū. Aš tuoj.

Aivenas nusišypsojo: jo panelė Kvinė galinti užtrukti, kiek jai reikia.

Aivenas atidarė sunkvežimio keleivio dureles.

— Prašom, panele Kvine.

Kvinė buvo pasidėjusi dovaną Aivenui atskirai nuo kitų, tad palaukė, kol jis atsisėdo, ir padavė ją.

— Nupirkau jums dovaną. Atplėškit.

Toji ponja parduotuvėje paslaugiai įvyniojo smiginio strėlytes į popierių.

Vyrukas negalėjo patikėti savo sėkme. Jokia moteris niekada jam nieko nedovanojo, netgi jo paties motina.

— Kokios gražios. Ir man reikėjo naujo komplekto. Viena iš manųjų įskilusi. Iš kur žinojai, kad žaidžiu smiginį?

— Prisiminiau, pasakojote man, kaip žaidėte aludėje.

— Tai pats mieliausias dalykas, kokį kas nors kada man yra padaręs, panele Kvine. Aš jas branginsiu, — nušvito Aivenas.

— Tai tik maža padėka už tai, kad vežiojote mane ir Vivę į miestelį, tik tiek. Manau, netrukus grįšime į Ist Endą. Neseniai gavau laišką iš mamos. Jau daugiau kaip dvi savaitės nebombarduoja.

Aivenas sugriebė Kvinę už rankos.

— Nenoriu, kad išvažiuotum, panele Kvine. Kodėl tau nepasilikus čia, su manim?

Manydama, jog Aivenas juokauja, Kvinė nusijuokė ir ištraukė ranką.

— Kurgi ne! Negaliu sulaukti, kada grįšiu namo, pamatysiu šeimą, draugus. Labai visų pasiilgau.

Vaikino akys apniuko. Kodėl ji juokiasi iš jo ir kalba tokius dalykus? Jam tai nepatiko. Nė kiek.

— Kur mes važiuojame, Aivenai? Argi Briggsų ferma ne tiesiai šiuo keliu?

— Taip. Bet pamaniau, gal norėsi pamatyti, kur gyvenu.

— Ee, gal kitą kartą. Bet dabar turėčiau važiuoti namo. Reikia pažiūrėti, ar mano sesei viskas gerai, — pasakė Kvinė, pajutusi pirmąjį nerimo krustelėjimą.

Kai Aivenas ir toliau važiovo tolyn nuo Briggsų fermos, ji ėmė prašyti atkakliau:

— Prašau nuvežti mane atgal, aš noriu namo.

— Mes ilgai neužtruksime. Maniau, kad patinku tau, Kvinė. Bet, pasirodo, tu tokia pati kaip ir kitos. Juokiesi iš manęs ir nori kuo greičiau pabėgti. Kaip kad mano mama ir seserys.

Kvinė staiga prisiminė, jog Aivenas buvo neįprastai tylus pakeliui į namus, tarsi būtų ko nors supykęs. Net jo balsas pasikeitė, ir jis pavadino ją vardu, nors anksčiau visada kreipdavosi „panele Kvinė“.

— Tu man išties patinki, Aivenai. Tu mano draugas. Bet dabar prašau nuvežti mane atgal į fermą. Mudvi su Vive aplankysime tave, kai Vivei pagerės. Pažadu, — atsiliepė Kvinė.

— Kelio atgal nebėra. Mes jau atvažiavome.

Jie sustojo žvyrkelio gale. Priešais juos lauko vidury stovėjo apšiuręs namelis ant ratų. Aplinkui nesimatė jokių namų ar pastatų.

— Prašau, parvežk mane namo, — pakartojo Kvinė. Jos širdis neramiai daužėsi krūtinėje.

Aivenas palinko prie jos ir šleikščiai iškvėpė.

— Negali staipytis prieš mane, kaip tu darei, Kvinė, o pasikui pasijuokti ir pasakyti, kad nekantrauji grįžti į Ist Endą. Taip neteisinga.